

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " " "
Egy hétre 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:
Egy soros petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többeszer
adatok alk. szerint jutányos aron vetetnek fel. Bélyeg-díjmin
den külön beiratásért 30 kr.

Évforduló.

Debreczen, május 8.

A napok óta borult ég kiderült szombatra s a májusi tavasz gyönyörű napja ragyog a fejlődő természet sokszoros megnyilatkozásaira. Itt zöldelő lombok, annak nyiladozó virágok, ismét másutt fejlődésben levő gyümölcssei a növényeknek beszélnek a körülök durva lábbal tapadó s még durvább kézzel dolgozó emberiséghez: **ü n n e p e l j e t e k!**

De az emberiség nem akarja megérteni a szót, gondtalanul, avagy inkább gondoktól terhelten halad tovább s minden lépésével azon igyekszik csak, hogy majd gondjaiból egyet-egyét örökre vagy legalább hosszú időre lerázzon magáról, hogy így helyet csináljon a minden lépés-nyomon felbukkanó ujaknak.

Különösen nálunk, magyaroknál van ez így. A magyar föld májusa egész ragyogó pompájával csábitja s a nemzet hanyatlásnak rohanó útjában a pusztulás az önmegalázás felé nem akarja észrevenni a csábitó szinompát, nem akarja meghallani a hívogató szavakat, a melyek áhitatos ünneplésre szólítják, intik a magyart.

Egy hét óta nézem ezt az átdatlan küzdelmét a világozágnak a sötétséggel, mikor az ég uralkodója fel-fel bukkant, követelni jogait, azonban az akkor még

felülkerekedő ellenfél, a borultság viszszaszorítja és zuhogó záport bocsát a nap után vágyódóknak szemébe s nézem, érzem az istenhez emelkedő áhitatnak küzdelmét ennek a szent érzelmenek ragyogó szinompája tusáját a köznapiságnak durva lovagjaival, a mindent elborító és megfakító szürkeséggel amelyben — sajnos — eddig mindig csak az utóbbiak maradtak győztesen.

Ma azonban, hogy győzött a napfény a felhőkkel vívott csatáján, én is úgy érzem, hogy nem hiába bontom ki pompázó lobogóját s nem eredménytelenül ismétlem a természet szavát: **ü n n e p e l j e t e k!**

Holnap lesz egy esztendeje, hogy a magyar birodalom összes iskoláiban ifjui lelkesedéssel, szent áhitattal és a jövőbe vetett bizodalommal ünnepelte Magyarország nagyratörő ifjusága e szent haza ezeréves fennállásának emlékét, szent fogadást téve, hogy e napot és annak tanulságait sohasem feledi el s egy nappal később a felnőtt nemzedék a higgadt ész számításával és komoly gondolkodásával borult le Istennek templomaiban a Mindenható színe előtt megköszönni: hogy e hazát és nemzetet oly sok balszerencse közt ezer éven át fenntartotta s őket telte részesedve annak a nagy kegynek, hogy ezt megérjék és átálérezzék . . .

S íme csak egy éve múlt el ennek

a két szép, magasztos napnak — és senki se gondol rá! Bántja a lelkeket ez a köznapiság, azért a májusi ragyogó nap hatalmas erejére hivatkozva s ezt kérve magamhoz segélyül felemelem gyenge szavamat és szívesen egész mélyéből kiáltom a holnapi napra virradni készülő magyar ifjuság és az egész magyar nemzetek felé: **Ü n n e p e l j e t e k!**

A holnapi napon összeesik a vasárnapban az ifjuság és a felnőttek tavalyi ezredéves ünnepe, jelenjete meg tehát mindnyájan a templomban, akik magyaroknak érzitek magatokat és háljátok meg a magyarok Istenének, — hogy bár nem gondolatok reá azóta — mégis meghagyta érnetek ezt az évfordulót . . .

Sursum corda! Ünnepejünk!

Kohányi Gyula.

BELFÖLD

A miniszterelnök válasza. A képviselőház mai ülésén az elnök bejelentette, hogy B a n f f y Dezső báró miniszterelnök a jövő hét első érdemleges ülésén válaszolni fog A p p o n y i Albert gróf és P o l ó n y i Géza külügyi interpellációjára.

A képviselőház igazságügyi bizottsága folytatta a bűnvádi eljárás életbeleptetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását A 16 §. 3-ik pontjánál, mely a bírói ítéllettel sujtott elmeművek újra közléséről szól; B e r n á t h Béla a pont törlesztését indítványozza. E m m e r n e k is aggályai vannak a pont ellen. E r d é l y

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

A debreczeni joghallgatók segítő Egyesülete.

— Itta és negyedszázados jubileuma alkalmából a nagyközönséghez intézi:

Konrád Ernő.

A messze századok homályából emelkednek ki a debreczeni collegium falai, komoran, feketeén, mint tanui sok viszontagságos, sok szerencsétlen, sok dicső kornak. Ott áll a collegium épülete, néma méltósággal homlokán, ezt a feliratot viselve: «A helvét hitvallást tartó . . . eklézsiák és jöltevők adakozásából épült.» Arany betűk ezek, melyek fénylenek messze, messze multba és jövőbe!

Beragyogják az egész épületet, az egész Debreczen városát, be polgárainak lelkét, szívet s az ott égő lánggal egyesülve, még magasabbra lobognak s e világozágnál meglátjuk a jelent, a multat és jövőt!

Hiszen az a lélek, az a szív nem változott századok óta semmit, az most is olyan,

mint akkor, a midőn ez iskolának első követetették!

Rekkentő volt egykor a lég, elernyedett az erő, tespedt a szellem. — A mi ezeket régen kiragad a pogányság barbarismusából és ujja alkotta, a világrend alapjává tette: a vallás, utóbb ezeknek bilincsevő lett, óriás súlylyal rájuk nehezedett és őket mozdulatlanságra kárhoztatta.

De jött a friss szellő, mely előbb gyöngébb, később mind nagyobb erőt fejtve ki végre a bilincseket leverte, a mozdulatlanság átkát elűzte, a világot felfrissítette. Ez volt a reformáció áramlata.

Mohón szívták magukba e város fogékony lelkü polgárai az új tant, mint a mely az előrehaladást, a fejlődést, a felvilágosultságot hirdette, mint a mely az erőket megedzette, munkára buzditotta, a szellemet fölemelte s lökést adott az emberi műveltségnek.

Ebben a mozgalomban érezték ők jól magukat, mert a munka, szorgalom, testiekben és szellemiekben való gyarapodás képezte, elemüket minden időben.

De nemcsak önmagukért akartak küzdeni, hanem gondoltak a jövőre is. Fiaiknak

unokáiknak s a késő utódoknak is megszerezni kívánták mindazt, mi jó, nemes, hasznos, szép, mi egy embert emberré tesz a szó ideális értelmében; mi képesé tesz a komoly törekvésre, haladásra, mi megtanít azon elvekre, melyek szerint a lankadatlan, kitartó munka által kell a hazát szeretni.

Megalapították tehát iskolánkat, mely hivatva volt erkölcsüket, szokásaikat mind az idők végezetéig fentartani.

Régen történt az, sok vihart átért azóta a város s vele együtt a collegium. A kicsiny, s lassan, lassan folyton nagyobbodó művet sokszor elpusztításával fenyegették az egymásra torlódtól terhes veszellegek. — Mindenféle ellenség keresztül gázolt rajta: török, tatár, német; tűzvész rombolta, belső torzsalkodás ingatta meg alapjait.

Debreczen város polgársága azonban mindig bölcs előrelátással, eszélyességgel és végtelen áldozatkészséggel dicsekedett, úgy hogy féltett kincsét: szeretett iskoláját, nem sujtotta le semmiféle veszély; — ellenkezőleg azoknak gyors kiheverése után folytonosan emelkedni, fejlődni, folytonosan gyarapodni látják, vagyonnban, tudományban. Hires tudós

Lapunk mai száma 12 oldalra terjed.

miniszter szerint visszasságokhoz vezetne. már eltárgyalt ügyeknek újabb eskülszéki tárgyalása. Chorin az új közlésben dacot lát a bírósággal szemben, s azért elfogadja a pontot. B e k s i c s szerint az ily esetek oly ritkák, hogy rábizhatók a törvényszékekre B a r t h a Odön álláspontjából kifolyólag nem fogadja el a szakaszt. A bizottság többsége a pontot elfogadta.

A következő pontnál, mely a pénzhamisításról rendelkezik, J o v á n o v i t s csak a budapesti törvényszéket kívánja illetékes bíróságnak. Barta Odön, Emmer, Psik és Erdély felszólalásai után a pont változatlanul elfogadott.

A § tárgyalása befejeztetvén, B a r t a Odön indítványozza, hogy az erős felindulásban elkövetett emberölés az eskütszékek hatáskörébe utaltassék, mert az igazság nemely esetekben a teljes felmentést kívánja. Chorin, Györy, Emmer és Erdély miniszter felszólalásai után az indítvány mellőztetett.

A 17. §-nál, mely a járási bíróságok hatáskörébe utalandó büncselekményekről szól, Chorin kiemeli, hogy a javaslat intencziája a járási bíróságok hatáskörének kiterjesztése a tömegesebben előforduló büncselekményekre. E r d e l y miniszter hangoztatja, hogy van garancia arra, hogy a járási bíróságoknál képzett bírák ítélkezzenek a bűnügyekben.

Összeférhetlenség. A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága tegnap d. u. 5 órákor, ülést tartott A p a t h y Péter elnöke alatt, melynek a napirendjére Benke Gyula, Samuel Lazar, Neumann Armin és Tolnay Lajos orsz. képviselőknek az országos zálogkölesön intézeteknél viselt állásukból kifolyó összeférhetlenségi ügyük volt napirendre tűzve. — A bizottság meghallgatta az érdekeltek előterjesztéseit, a melyeket Benke, Neumann és Tolnai terjesztettek elő, minthogy Samuel Lazar levelben jelentette a bizottságnak, hogy a banknál viselt összes állásáról lemondott.

Jegyzékváltás a kvóta ügyében. A legutóbbi minisztertanács értesülésünk szerint legfőbbképpen a kvótakerdésről foglalkozott és miután Bánffy tudomására hozta a minisztertanácsnak, hogy a kvótabizottságok nem tudnak megegyezni, megállapították az osztrák kormányhoz intézendő első jegyzék tartalmát. Ebben a jegyzékben a magyar kormány kifejezi késztséget az iránt, hogy a tárgyalásokba

azonnal belemegy es egyszersmind megjelöli az irányt is, melyet követni akar. Ez az irány az 1881 évi számítások revíziója, ambar jegyzék a kvótának számszerű nagyságát nem tartal mazza, anynyi bizonyos, hogy a magyar kormány numerusa egyelőre 32—2 százalék. Az osztrák kormány a maga álláspontját ezzel szemben most már nagy szerényen 36.4 százalékban fikszirozta, amely számhoz akként jutott Badeni gróf, hogy a népességi alaptól elterve elfogadta a kormány által javaslatba hozott számítási alapot. Bécsi körökben az a hír van elterjedve, hogy egyik kormány sem fog megmaradni a feat jelzett számok mellett es azt állítják, hogy az új magyar kvóta 34.6 százalék lesz. Itt említjük meg azt a hírt, Lukács László pénzügyminiszter ma Bécsbe utazott.

A magyar minisztereket az osztrák miniszterekkel együtt a király holnap d. u. 1 órákor küön kihallgatáson fogadja.

Géresi tankerületi főigazgató és a Kossuth Lajos képe.

— A korona tanúk. —

Debreczen május 8.

Lapunk 102-ik számában, »Géressy Kálmán és a Kossuth-képe« cím alatt megirtuk G é r e s i főigazgató ur egy sivar, elszomorító eljárását s tettük ezt minden megjegyzés nélkül. És mi most a hajdu-nánási ev. ref. gymnasium három érdemes s tisztelt tanaratól ez esetben egy védőnyilatkozatot kaptunk, melyet mi daczára kicsinyes, személyeskedő hangjának szösz szerint le is nyomtatunk, legfőbbképen pedig azért, mert lényegében ez a szó es mondat gyűjtemény is ami tudósításunk sivar, megdöbbsentő igazsága mellett tesz tanubizonyosságot! E nyilatkozat egyik-máaik érdes szavára majd végül adjuk meg az érdemleges választ.

A védő nyilatkozat.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Bécses lapja 102-ik számában »G é r e s s y K á l m á n é s a K o s s u t h k é p e« cím alatt egy közlemény jelent meg,

E g y e s ű l e t, melynek czéja a többiekénél nem kevésbé szép es nemes, de amazokénál talán fontosabb, közvetlenebb, közelebb álló.

A szellem, a kutató ész nem marad meg kicsinyes környezetében, melybe a természet eredetileg helyezte, hanem kiragadja magát abból s röpül föl a végtelen mélységbe.

Neki nem szab határt a föld kérge, a levegő végtelen kéksége, a távolok beláthatatlansága, a természeti akadályok sokasága. — Keresztül tör az mindeneu, ameddig szárnyai bírják s hat, alkot, gyarapít.

De a szárnyak sokszor bánán hanyatlának le, a dolgozó karok megerőtlenednek, az izmok elernyedten, télenül pihennek.

A költő, a művész lelke érzi magában az ihletet, a tudós a képességet, de nem repülhet, sem fel a magasba, sem le a mélységbe, csak vágyaival küzdöve tekint a távolba a kiesinyes, nem neki való elembe, honnan szabadulni nem tud.

S miért . . . ?

Mert az élet küzdelme ólomsúlylyal nehezíti reá, lenyomja a föld röge felé. Lefogja a karokat, szárnyakat, melyeknek segélyvel emelkedni, hatni, alkotni, gyarapítani lehet s a nagyra hivatott eltörpül, elsenyved a kenyérért való küzdelemben, anélkül, hogy tett volna, hogy tehetett volna egyebet, mint az embereknek 1400 millió számát egygyel szaporítani.

A »Jogász-Segítő-Egyesület«-nek tehát czéja az, hogy életküzdelmünk amaz ólomsu-

melyben »eredeti tudósítás« alapján meg vagyón irva, hogy a debreczeni tankerület kir. főigazgatója a mult hónapban Hajdu-Nánáson járván s a nánási gymnasium tantermuzeumban K o s s u t h Lajos arczképét megpillantván . . . »h a r a g o s a n r á n c z o l t a ö s s z e h o m l o k á t a h a t a l m a s u r é s s ö t é t á b r á z a t t a l, f e l i n d u l t h a n g o n e z t a k i j e l e n t é s t t e t t e : a K o s s u t h Lajos arczképének az iskolai tantermuzeumban nincsen semmi helye; távolítsák el azt onnét!

Hogy ezen eredeti tudósításnak Tekintetes Szerkesztő ur — sőt talán maga az »eredeti tudósítás« elfogulatlan beküldője — sem tudott teljességgel hitelt adni, mutatják a közlemény eme szavai: »mi a legjobban óhajtanánk, ha ezt megczáfolnák!«

Czáfólasra a dolog természetéből kifolyólag azok jogosultak s ha demencia van szükség, természetesen azoknak a tisztükben ez irányban a kellő lépéseket megtenni, kik a szóbanforgó ügynek szemmel látó s füllel halló tanui valának.

Ugyanazert alul irottak, mint kizárólagos korona tanúk . . . (mert hiszen rajtunk kívül enki sem hallotta a minden igaz ok nélkül megítámadott főigazgató kijelentését!) . . . s kik abban a meggyőződésben élünk, hogy a sajtó minden tisztos organumának . . . (ilyennek tekinjük pedig részünkről a »Debreczeni« is) . . . csakis az igazat szabad mondania s kik úgy vélekedünk, hogy egy tisztán kulturális kérdés tárgyalásánál vagy azzal kapcsolatban . . . »a pártszenvédely szikrázó lángjait felgyújtani«, vagy erre csak kísérletet is tenni váfoságos bünczennel kijelentjük s a leghatározottabban állítjuk, hogy az egész s, fent i c z. alatt megjelent közlemény nem egyéb, mint rosszakaratú félre magyarázása a tényeknek.

A kir főigazgató ur ugyanis vagy hogy a tudósító szavait használjuk: a hatalmas ur sem homlokát nem ránczolta haragosan össze, sem sötét ábrázattal s felindulástól remező hangon nem kívánta hazánk nagy fiának, Kossuth Lajos arczképének a tantermuzeum helyiségéből leendő eltávolítását, hanem a higgadt szemlélt nyugodt hangján egyszerűen csak azt jegyezte meg, hogy miután a kitömött állatok es egyéb tanszerek között az arczképfestmény sehoggy sines alkalmas helyen — es miután az intézet birtokában levő nehány kép-

lyan könnyítsen, könnyebbé tegye a megélhetést, felszabadítsa a lesújtott kisebb-nagyobb erőket, tehetségeket, aprólékos kínos küzdelmeiktől, melyeknek egyes számai vékonyak ugyan, de összefonódva ezrenként, áthághatlan akadályt képeznek.

Ez akadályt, vagy ennek egy részét elhárítani, az emberi szellemnek utat nyitni, eszközt szolgáltatni, hogy rendeltetésének megfeleljen: ez Segítő-Egyesületünk czéja.

Bármily korlatoltak is azon körülmények melyek között a czélt Egyesületünk elérni igyekszik, bármily kicsiny térre is kénytelen szorítani segélyezését, jótékonyágát, mégis azt hisszük, nem követünk el szerénytelenséget, midőn büszken hivatkozunk arra a negyedszázados multra, mely alatt még az önfentartási küzdelmet is meg kellett vívoia.

Midőn főiskolánk jogász ifjusága es ször gondolt az egyesület megalakítására, hogy magok közül azokat, kiknek anyagi körülményeik szűkebbek, segítsék, — sokkal alkalmassabbak voltak az idők egy ily eszme megvalósítására.

Később nehezebbé vált a fenntartás munkája, mert az igények is, a segélyt igénybevevők száma is folyton növekedett, egyszersmind a közönségre, mely jótékonyágával közvetve, vagy közvetlenül egyik oszlopát képezte, mind több-több jótékonyági intézet alakítása es fenntartása nehezedett.

De a kitartás es buzgalom lankadatlan-sága folytán a mind mostohábbakká váló viszonyok daczára, Segítő-Egyesületünk növe-

elhelyezésére egy külön terem megnyitását a fentartó testülettel követelni megengedhetőnek ő sem tartja: **legokosabb volna a szóban forgó arcképet a tanári szobába helyezni át, hol a honfoglalást feltűntető Munkácsi kép lenyomata is felfüggesztve van. Végül hozzá tette, hogy ő a maga részéről alkotmány tisztelő koronás királyunk arcképének alkalomszerű beszerzését is kívánatosnak tartaná.**

Ennyi a tiszta való! És mi a Tekintetes Szerkesztő urnál egy általam nem —, sőt ama famosus cikk beküldőjéről is csak alig tudjuk feltételezni, hogy a kir. főigazgató urnak e loyális s különben is egészen természetes nyilatkozatát helyes — informatio mellett — elégségesnek tekintené arra nézve, hogy — a protestáns nevelés — oktatásügy — s a nagyhirű Debreczeni főiskola szolgálatában is érdemeket szerzett illusztris tanferfit egy méltatlan s minden ízében igaztalan inszinuáció egész özönével árasssa el.

Egyébiránt magáról a tudósítóról ilyenmit fölenni sem volna talán részünkről éppen képtelenség! Fajdalommal tapasztaľjuk ugyanis, hogy kisvárosi társadalmunk egy némely rétegében mais akad nem egy két olyan sötétgondolkodású individuum, . . . (s bizonyára ezek közé tartozik a t. tudósító ur is!) . . . kik nemcsak az államsegély eszméjének s ennek megnyerése esetén csonka intézetünk kiegészítésének —, hanem ősrégi ev. ref. gimnáziumunk további fentartásának és fejlesztésének is megátalkodott ellenségei és a kik különböző ürügyek alatt, legöbbször az alsó népszerűség hajhászásáért, néha még a tények rosszakaratú efferdítésével is, minden alkalmat felhasználva arra, hogy a nélkül is sok megpróbáltatásnak kitett csonka középiskolánk a város független érzelmű polgársága előtt **diskredikáltassék** s valamiképpen révpartra ne juthasson . . . És ők ezt nevezik önzetlen hazafiságnak! Mi alul írottak ellenben úgy vélekedünk, hogy a tiszta hazafiai érzület s a függetlenségi eszmék igaz kultusza egyáltalán nem zárja ki a kultur intézmények fejlesztésére s tökéletesítésére irányuló nem-törekvések őszinte támogatását, sőt felfogásunk szerint egyenesen megköveteli, hogy a nemzet összes rétegeinek s különösen a gyermekei iskoláztatására sokat áldozni képtelen köznépi fiainak egységes s a lehetőségig tökéletes kiképzését munkáló tanintézetek utjá-

ba rosszakaratilag gördítet minden akadály az avatlan interpretátorok hátteábe szorításával! — a lehetőségig elhárítassék.

Ugyanezért teljes hízalommal fordulunk a Tekintetes Szerkesztő urhoz s a tények kelő világitásba helyezése, — de meg a pusztá igazság érdekében is tisztelettel kérjük, hogy ezen cikket b. lapjának legközelebbi számában közzé tenni sziveskedjék.

Hajdu-Nánás 1897 május 6.

Nagy Elek Kruchió Lajos
gymnáziumi igazgató m. k., gymn. tanár,

Dr. Nemes Félix
tanár, a muzeum őre.

Eddig tart az érdekes cikkekcske, melynek egy és más szavaira válaszukat mielőtt megadnánk, a **leghatározottabban visszautasítjuk** a szerkesztőségünk nevében a három tisztelt tanár ur ama helytelen, lovagiatlan, alaptalanul gyanúsító vádaskodását, hogy a mi tisztelt tudósítónk is «**a m o l y a n s ö t é t g o n d o l k o z á s u i n d i v i d u m**», milyen a kisvárosi társadalom sötét rétegeiben — sajnos — ma is elég akad! Mert: ezt jegyezzék meg s vegyék tudomásul az igen tisztelt professor urak, hogy mi sem a munkatársainkat sem a tudósítóinkat nem toborozzuk a fegyházból és hogy valamint mi, úgy a tudósítóink sem állanak soha sem gondolkodás, sem becsület dolgában hátrább a tisztelt tanár uraknál.

Most pedig térjünk át a «**K o r o n a t a n u k**» hit alatt vallására, biz, szökőztünk maradjon a nagyságos főigazgató ur is elmondhatja erre lsten mentsen meg engem a jóbarátaimtól! . . .

Mert nem az a fő, mire a tisztelt tanár urak, fogadatlán prókátorként, érvelésük sulypontját helyezik! Hogy a hatalmas urnak sötét volt-e az ábrázata, remegett-e a fölindulástól a hangja, ránczos volt-e a homloka, midőn ama szavait mondta, hanem inkább az talán, hogy a főigazgató ur emelt-e a Kossuth képnek a muzeumban elhelyezése miatt kifogást? . . .

És ép ezt nem czáfolták meg a tisztelt tanár urak, valamint a nagyságos főigazgató

ur sem; sőt jelen soraikkal is még inkább megerősítették mint korona tanuk, csuszó-mászó gilizta kornak eme legsivárabb tényét, a midőn nekünk letagadhatatlanul, kezeik névalírásával hitelesítve, ezeket írták.

«**Nanem (Géresi főigazgató ur) a hiagadt szemlélt nyugodt hangján egyszerűen csak azt jegyezte meg, hogy miután a kitömött állatok és egyéb tanszerek között az arckép-festmény sehogy sincs alkalmas helyen és miután az intézet birtokában levő néhány kép elhelyezésére egy külön terem megnyitását a fentartó testülettel követelni megengedhetőnek ő sem tartja: legokosabb volna a szóban forgó arcképet a tanári szobába helyezni át.**»

Hisz ez csupán egyegyszerű óhajtas volt a higgadt szemléltől, mondják erre Önök vagy legalább akarták mondani Önök. Na már kérem, ne képzeljék olyan naivnak, annyira mucsainak ezt a szép nagyvilágot, hogy elfogja hinni bárkinek is, hogy a nagyságos főigazgató ur féle hatalmas u. a k «**H a l l j a k e n d**» szókkal szokták az akaratukat, a Ők csak óhajtanak! Ők csak megjegyzéseket tesznek! — Ilyen óhajtó módban kifejezett rendelkezés volt tehát a főigazgató fent idézett elvi kijelentése is! . . .

De másként is nagy a különbség, ha vajjon a muzeumban vagy a tanári szobában van-e elhelyezve az a Kossuth-kép! Evvel nem azt akarjuk mondani, hogy a kitömött baglyck szomszédságánál kellemetlenebb az eleven baglyok társasága, hanem egyszerűen azt, hogy míg a muzeum egy olyan nyilvános kiállítás féle, a hol alkalom adtán a nagy közönség is, de a tanuló ifjuság is gyakrabban megfordulhat, addig az a tanári szoba inkább amolyan pipázó gyülekező, tanácskozó szobácska, ahonét a legtöbb esetben ki van zárva a közönség s a hová a tanuló fiatalság is ritkán juthat, akkor sem szivesen, hanem inkább feddő, intő szigorú szavak hallgatására!

És a ki nem elfogult, aki nem megkö-

kedett, erősbödött s feladatának erejéhez képest mindig megfelelt.

Nem kívánunk kiterjeszkedni arra, hogy a jelzett idő alatt Egyesületünk mennyi tehetőségnek adta vissza azon erőt, mely az önfentartási küzdelem miatt nem érvényesülhetett volna . . . csak azon hitünknek adunk kifejezést, hogy jogosan óhajtjuk most a «**Jogász-Segítő-Egyesület**»-nek negyedszázados jubileumát megünnepelni.

Ha ez alkalommal a jelen e legujabb actiójára felhívjuk a közönség figyelmét, eszszük ezt az áldozatkésztségnek főiskolánk homlokán ragyogó jelvényének a jövőbe való világitásánál.

Mert midőn ünnepélyünknek a debreczeni közönség egészének részvétele által sikerét reméljük, erre bennünket a mult és az azt oly méltóan kiegészítő jelen példája indit, mely Debreczen polgárságának ősi, áldozatkész erényeiről és érdeklődéséből a főiskola és ifjusága iránt nem enged más következteni, mint hogy azok a jövőben sem fognak változni.

Kérjük tehát Debreczen közönségét, fordítsa figyelmét a «**Jogász Segítő-Egyesület**» jubileumára s tegye azt fényessé részvételével. Az ősök erkölcsi fognak abban megnyilatkozni, melyek arra tanítanak, hogy a jövő nemzedékért nem kevésbé kell munkálkodni és áldozni, mint saját magunkért.

Egy nagy kölcsön, egy nagy adósság lerovása az, melyet az ősköltől örököltetek Ti s melyet Töletek ismét mi fogunk átvenni.

A természet rendje ez s másképen, mint egymást segítve, czélt nem érhetünk . . . !

A segítségére pedig különösen reá van szorulva azon egyesület, mely sokkal kevesebb eszközökkel rendelkezik a gyarapodás céljának elérésére, mint más egyesületek, melyek ismertebbek, sokféle érdeket képviselnek, szélesebb alapokon nyugszanak s különösen reá van szorulva azon egyesület, mely a jövő nemzedék javát szolgálja, mely arra törekszik, hogy a jelen munkásai által épített művek méltó kezekbe kerüljenek.

«**Segítő Egyesületünk**» szerényen, senkitől sem ismerve, senkitől sem látatva, egyedül, magára hagyatva végezte negyedszázad óta a jótékonyágnak, az önségélyezésnek azon munkáját, mely a jövőre nézve ép oly fontos, mint talán bármely nagy széleskörű jótékonyági egyesületnek, vagy intézménynek a jelenre vonatkozó működése.

. . . A szív, a lélek nem lehet más, mint volt azelőtt, a szív, a lélek nem változhatott, mert hiszen az ősi erkölcsöket nem csekély mértékben tartotta fenn ez iskola. A magatok erkölcsseit és szokásait: kedvencz eszméiteket, idealotokat, melyek után törekedtek, ragaszkodástokat, hűségteket a haza, az egyház, a város és annak intézményei iránt lehetetlen, hogy Ti is továbbra fenntartani ne akarnátok?!

Ezen czélért közd, ezen czél elérését könnyíti meg a «**Segítő Egyesületünk**», mely most hozzátok emeli esdő szavát, hogy gyakoroljátok iránta azon áldozatkésztséget anyagilag is, mely Debreczennek, különösen isko-

láinkat illetőleg mind-n időbeu dicsőségére szolgált!

Ki áll elég magasan arra, hogy sorsáról bizonyos lehessen? Ki tudhatja azt hogy fiaitok, unokáitok, késő utódaitok vagy valamely rokonotok nem fog-e reá szorulni annak az egyesületnek jótékonyására, mely egy lépéssel való előre haladását jubileumi ünnepegei alkalmával most töletek várja?

Ki mondhatja azt meg, hogy egy eszmének, melynek valóslulasaért talán lelketeket adnátok oda, nem fog-e hasznára válni, sőt nem fogja-e azt diadalra emelni «**Egyesületünk**» a midőn a nagyra törő tehetőségnek megadja a sokszor kicsiny, alig látható lökést, s melynek elmaradása esetén talán az, ki eszméiket diadalra juttatná, elröpül, elvész, elpusztul . . . !

Nagy dolgok elmaradása, vagy bekövetkezése igen sokszor csak parányokon fordul meg. Az az anyagi támogatás, melyért Hozzátok fordulok, ki tudja mily gyümölcsöket fog teremni, mit még most előre látni nem lehet!?

Az elvetett picziny mag kikél és terebélyes favá lesz! A midőn tehát kérjük Debreczen közönségét, hogy «**Egyesületünk**» jubilaris ünnepegeit megjelenésével fényessé tegye, egyuttal azon kérelemmel is járulunk eléje, hogy Debreczen dicsőséges multjára és nem kevésbé dicsőséges jelenére tekintettel, ne feledkezzék meg anyagi támogatásáról sem, hogy a jövő méltó legyen a multhoz, a jelenhez s a jelen önmagához . . . !

kötött vagy ép érdekelt ez esetben, annak pártkülönbség nélkül, becsületesen be kell ismernie, hogy az a Kosuth-kép, mely a magyarságnak szent ereklyéje, mégis csak jobb helyen van a muzeumban, mint a tanári szobában.

Tiszta munka ez kérem! Nem lehet ezt szarvas okoskodásokkal elütni.

Es ezzel mi végeztünk is a csuszómászó giliszta-korszak eme legsivárabb tényével, mely — azt hisszük — a »czafoló nyilatkozat« daczára sem fogja növelni a főigazgató ur hazafias babérait! A három tisztelt tanár urnak pedig köteles tisztelettel hozzuk még a következőket tudomásukra: hogy ami czikkünk írója első sorban lovagiatlanul ismeretlen soha sem vádol! másodsorban, ha Önök kérdezeni fogják, nevét nem fogja eltagadni, de készsággel áll mindig az Önök rendelkezésére s ha ép háborut akarnak ám legyen háboru, mert mi kimagyarázhatjuk: azt a felemlített sérelmet is, hogy kik, mik diszkreditáltak, diszkreditáltak Nánás város független érzelmű polgársága előtt azt a szegény csonka középiskolát, mely minékünk ép oly drága és becses, mint Önöknek.

A fölszabadított gyűlölet.

Debreczen, május 8.

Fejedelmi látványosság az osztrák alsóház vitája. Azon tanácskoznak, ha még lehet tanácskozásnak mondani azt, a mi ott történik, hogy a kormányt helyezzek vád alá az ugynevezett nyelvrendeletek miatt. — Azok a jejenetek a mi parlamentünkben, a melyekért nekünk a bécsiek ország-világ előtt meghurcoltak, — mint vad, szilaj, komoly munkára czérelt népet, azok merő imádság a bécsi parlamentáris tumultusokhoz képest. Ez a szó szemtelen, úgy röpködő t ide-oda a teremben, mint egy betévedt veréb, a mely nem találja meg a lyukat, a melyen beszabadult.

Háromszor függesztettek fel az ülést és háromszor nyitották meg újra. Az elnök szörjja a rendreutasítást, megvonja a szót és kétségbeesetten rázza esengetyűjét. Vergődését szánalom nélkül nézik s harsogó kacaj borítja el, mikor egy képviselő feleje röpi az ismert német verset:

Háztetön egy bécsi ül,
Kapkod tehetetlenül!

Meglehet, az ülés ismételt feloszlatásával a formális verekedést előzték meg. — Ha így tart tovább a dolog, még ebben is lehet résznünk.

Az osztrák képviselőházat a legadázabb szenvedelem borította e lángba. A nemzetiségi kérdés mint egy vulkánosport okádja a tüzet. A németek, cshek és a lengyelek vezeték a harcöt, melyről nem tudni, hol ér véget. Nem lehetetlen, ha a német beváltja a fenyegetést, hogy szétrobbantja magát az osztrák alsóházat.

Elvégre egy tanácskozó és törvényhozó testület nem állhat meg oly alapokon, minő a kölesönös gyűlölet. — Még a hol férfiak nagy testületét egy közös erkölcsi alapkezi is egybe, ott is érzelmek, temperamentumok, nézetek eltérése összeütkezéseket provokál és dolgot ad, súlyos küzdelembe kerül egyetértésre jutni s a vereség érzelmét elismerni.

Mit lehet várni oly testülettől, a hol a nemzeti gyűlölet paroxizmusa kapta el az elméket, tüzei egymásra s korcsmai sértésekre ragadj az embereket. Ez az osztrák föderalizmus harcza, férfi férfit tép, s mindnyájan marcangolják egymást és az egységet, amelyben élnek.

A magyar államférfiaknak roppant tanulmányos látvány ez. A korona megdöbbenve nézheti. Tessenék elhatalmasodni engedni a

nemzetiségi kérdést és trónra ültették a gyűlölséget, fölszabadították a lelkeket perzselő furort és megrendítették az álladalom alapzatát. Ebben nincs alku, nincsen engedmény, mert minden lépés csak a kaoszt szolgálja. Ausztria egysége tombol ma a bécsi parlamentben. Vigyazzunk a magunkéra. Ez még a kezünkben van.

Mily vakság kellene hozzá, ha nem minnyájan, fönt és lent, a legfelsőbb és a legalsóbb helyen egyaránt nem tanulnánk a bécsi jelenetekből!

Az 1896. évi zárszámadás.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 8.

Szabó József főszámvévő mint már megirtuk, teljesen elkészült Debreczen sz. kir város házipénztárának 1896. évi zárszámadásával, melyet a számvévőség és házipénztár működését ellenőrző bizottság, a gazdasági bizottság és a jog és pénzügyi bizottság vizsgál előbb felül s aztán az egész a tanácsi javaslatokkal együtt kerül a f. havi közgyűlés elé.

A zárszámadás főbb adatait a következőkben ismertetjük:

I. Bevétel.

Rendes költségvetés.	
Mult évi pénztármaradvány	5236 frt 89 ¹ / ₂ kr.
I. Sámsoni birtok	2603 frt
II. Szovathi birtok	49445 frt 50 kr.
Debreczeni birtok.	
III. Szántók és kaszálók	142069 frt 78 kr.
IV. Legelő	73533 frt 24 kr.
V. Ménes	12724 frt 94 kr.
VI. Erdőkezelés	170164 frt 43 kr.
VII. Városi épületek	215161 frt 94 ¹ / ₂ kr.
VIII. Cserép és téglagyártás	55219 frt 08 kr.
IX. Könyvnyomda	15190 frt 29 kr.
X. Fuvarozás	1179 frt 74 kr.
XI. Javadalmak	7611 frt 33 kr.
XII. Vásárvám és piaci jöv.	90575 frt 11 kr.
XIII. Cselekvőtökék kamatai	109648 frt 12 kr.
XIV. Fizetések, hivatalok	5061 frt 04 kr.
XV. Egyházak, iskolák, intéz.	3880 frt 42 kr.
XVI. Helyrendőrség és helyrend. intézmény	12335 frt 35 kr.
XVII. Színház	823 frt 39 kr.
XVIII. Vegyes bevételek	5551 frt 79 kr.
XIX. Árvaszék	3807 frt 99 ¹ / ₂ kr.
XX. Katona szállásolás	1967 frt 11 kr.
XXI. Betegápolás	249 frt 71 kr.
Összes 984035 frt 20¹/₂ kr.	
XXII. Rendkívüli bevétel	671409 frt 37 kr.

Átmenetiek:

Allandó bánatpénzekből	2210 frt 00 kr.
Készpénzzel megtérítendő elölegekből	12667 frt 99 kr.
Számadással megtérítendő elölegekből	87207 frt 00 kr.
Összes bevétel: 1,757529 frt 56¹/₂ kr.	

II. Kiadások.

Rendes költségvetés.

I. Sámsoni birtok	1639 frt 73 kr.
II. Szovath birtok	13300 frt 37 kr.
III. Debreczeni szántók és kaszálók	36424 frt 21 kr.
IV. Legelő	49733 frt 02 kr.
V. Ménes	15319 frt 41 kr.
VI. Erdőkezelés	151069 frt 53 kr.
VII. Városi épületek	71264 frt 98 kr.
VIII. Cserép és téglagyártás	35971 frt 91 kr.
IX. Könyvnyomda	22491 frt 37 kr.
X. Fuvarozás	8267 frt 15 kr.
XI. Javadalmak	86 frt 23 kr.
XII. Vásárvám és piaci jövedelem	56541 frt 11 kr.
XIII. Szenvedő tőkék és kámarok	229307 frt 22 kr.
XIV. Fizetések, hivatali szükséglet	109392 frt 77 kr.

XV. Egyházak, iskolák, intézetek	9306 frt 97 kr.
XVI. Helyrendőrség és rend. intézmények	133025 frt 25 kr.
XVII. Színház	12044 frt 87 kr.
XVIII. Vegyes kiadások	1860 frt 57 kr.
XIX. Árvaszék	14364 frt 51 kr.
XX. Katona szállásolás	5925 frt 46 kr.
XXI. Betegápolás	9691 frt 74 ¹ / ₂ kr.
Összesen:	1,072786 frt 49 ¹ / ₂ kr.
XXII. Rendkívüliek	604427 frt 88 kr.

Átmenetiek:

Bánatpénzekből	1458 frt. — kr.
Készpénzzel megtérítendő elölegekből	3295 frt 36 kr.
Számadással megtérítendő elölegekből	73197 frt. — kr.
Összes kiadás 1.755.164 frt 73¹/₂ kr.	

Összes bevétel	1.757.529 frt 56¹/₂ kr.
Összes kiadás	1.755.164 frt 73¹/₂ kr.
Maradvány	2364 frt 83 kr.

TARKA-ÉLET.

Rippországból.

Rippországnak papirból az erdeje s palotája, vászonra festett az ég boltozatja s ep nem azonos ama mesés földdel, ahol a romantikus operette hő s Ripp van Winkle élt s dalolt...

Rippország ma már egy műszó, egy szállóige, a régi rippacs névből származtatva s jelent vándorszinészeket, vándorló szinpadokat, melyek máháként felpokolva vándorolnak községről-községre, városról-városra, mint jelenben még a debreczeni allandósítatlan szintársulat is.

Zabot s krumplit bőven termő homokos tirkák föld — Nyiregyháza az első stációja, határvárosa a debreczeni szintársulat Rippországnak.

— Igazi ripp-pári a itten az ember, panasolja egy busungós levél, melyet a ripacsok legkedveltebbje Rubos Arpád szinművész ur, másként »Pipibébének« is nevezve, küldött hozzánk posta bélyegget, posta költséget mind igazán becsülettel s elismerésre méltó ritka ripp gavallériával kifizetve. Hogy nagy a sár, természetesen ez egyik nagy ok a panaszra, hogy Debreczenbe, a jó Debreczenbe mindenkinek visszavagyódik a szive, azt mondani sem kell... Beccületes korcsma sincsen, ami van azt is »sáros pacsirtának« hívják... Mégha »két galambok« volnának vagy »arany oroszlan« legalább, akkor még hagyján?...

Diszelőadásnak azonban nincs szükeben Ripp-ország, már idáig kettő volt, a harmadik pedig az utkaparó tanfolyam tanárainak bekaparásza a ti jubileumára a közel jövőben lesz...

A kassza? ... Az csak telik, ez ellen nincsen panasz aranyos János direktornak, kinél csak egy aranyosabb van a világon — ezt már mi mondjuk és állítjuk — az aranyos direktorné asszony, aki után még most is busan búgnak azok a hófehér kis gerliczék mely kis tubuskákkal a derék győriek tisztelték meg egykor a legaranyosabb direktorné a kiváló művésznőt, akinek a vándor idő tartama alatt árván itt kellett hagyni Debreczenben a két fehér, a két kis kedvencz gerliczét...

Rubos ur különben azt is igéri, hogy a mai szombat esti disz-vorstellung is jó lesz, habár nem csekélyisége játsza benne a — B a n k b a n t ! ! ! . . . No nem b a n t ó szóh ez! ? . . .

A társulat régi tagjaival, de az újakkal is meg van a közönség elégedve, úgy hogy a babér, a taps, az eljen épen nem ritkaság egy-egy nyiregyházi szinházi estélyen.

Sugár, Serfőzy a kis zseni Fenyéri, aki hátul — mór már mind tetszenék, detetszeni fog H a d a y is, aki idáig még nem játszott ugyan, de már régebb idő óta ismerőse s kedvencze a nyiregyházi közönségnek.

P. pi. bébé, a Ripp-ország legszínesebb Fablas-lovagja, a művészeink nyaralásáról is újságol még egyetmást,

K o m j á t h y - é k — a d i r i u r - nevezetvé hátamegett «ő regnek» is — K a b o l a - P o l y á n a n a fürdőben töl- tik el a nyári szünidőt . . .

De több kedveseinket Debreczenbe az o t t h o n b a visszahuz a szive az ele- gáns K i s s Irént, kifélig-meddig cziva is, az aranyos hajú H a l m i Margitkát, akitől a nagyerdő gyöngyvirág is tanulhatnának ked- ves szédeséget, B é k é s s y é k, H a d a y, Z n o j e m s z k y é k, R u b o s s Ró- chel (recte Borsodi) azok, kik a drága Deb- reczent nem vetik meg még a nyár izzó napjai- ban sem, mikor porfelhőkkel borítják be a dzsinek a kálvínista Rómát . . .

S u g á r elvonul a külvilágtól az aradi fenyvesek közé, ahol van egy malom, melynek a m ü l l e r j e pardon! molnánya azonban aligha S z i k l a y lesz, aki szinte a M a r o s menti Kis-Párisba husodik el a párjával?

F o l l i n u s z n é Budapestén töl- tendi a nyarat, a többiek pedig, ki itt, ki ott, de semmi esetre sem Konyáron, a hol tudva- levőleg sem télen, sem nyáron nincsen egyet- len egy árnyékival hűs pihenőt osztogató fűz sem . . .

P. pi. bébé sziporkázó, szellemes levele különben oly mély hatással volt a debreczeni i v o r e egyesület több bohém tagjára, hogy elhatározták, hogy egy jól szervezett uti tár- saság ma délután már elindul legsötétebb T i r p a c i á b a s felfedezi a R i p - p o r s z á g o t, melynek különös lakóiról, szokásairól, erkölcséről már legközelebb tár- czaban fog beszámolni az uti társulat itt alul is megnevezett uri tagja :

Paulus.

A goujon-i temető.

Irtá : Kovácsi Kálmán.

Megszoktuk már : naponként a Szentáczói egyre jó : A Kodinszki-mező után A goujon-i temető.

Hol nem réz még illatos volt Arcz, ruha és levegő : Ott terül ma kormaival A goujon-i temető.

S arra is, mint mindegyikre, Ráborul a szemfedő : Egy-ét nap és feledve lesz A goujon-i temető.

Hogy egyforma Isten előtt Paraszt, herceg, férfi, nő : Azt beszélté lángjával A goujon-i temető.

Ujdonságok.

* **Isteniszteletek.** Holnap f. hó 9-én az ev. ref. templomokban az isteniszteletek következő sorrendben tartatnak meg : a nagy- templomban B é l t e k y Lajos s. lelkész, a kistemplomban D i c s ő f i József lelkész a Kossuth utczaí utjemplomban M i t r o v i c s Gyula lelkész, az ispotály templomban K. Tóth Kálmán lelkész. Az ágost. hitv. ev. templom- ban d. e. 10 órakor M a t e r n y Lajos lelkész, d. u. 3 órakor G e i s z t l i n g e r Pál segédlelkész végzik az isteniszteleket. A r. kath. templomban reggel 7 órakor H a m e r n y i k Sándor káplán tart misét, reggel 9 órakor pedig dr. W o l a f k a Nándor cz. püspök, debreczeni plébános mi- sézik. Szentbeszédet M o l n á r Kálmán s lelkész mond ugyancsak ó 1/2 12 órakor misét tart. Délután H a m e r n y i k Nándor kép- lán litániát tart, ezután K o v á c s M á r k s lelkész keresztény tanítást tart. Utána a ró- zsaifűz és májusi ájtatosságot dr. W o l a f k a Nándor végzi.

* **Előléptetés.** A belügyminiszter dr. M e d v e Zoltán főispáni titkárát a X. fizeté- si osztályból a IX. fizetési osztályba ne- vezte ki.

* **A Csokonai kör ajándéka.** A Csoko- nai kör azokat a kedves debreczeni lánykakat és férfiakat, kik a mult évben felolvasó eséin közreműködtek és ezáltal segítettek a kört ahhoz a fényes sikerhez, melyet elért, szép ajándékkal fogja meglepni a kör . . . Minde- nik közreműködőnek emlékül egy-egy reme- kül díszített emléklapot fog küldeni, annak az emlékére, hogy résztvett a Csokonai kör ama tevékenységében, melyet a mult évben kifejt- tet. A szép kivitelű, kalligraphirozott emlék- lapok, melyek S z é l l Farkas elnök és dr. B e n e d e k János titkár aláírásával lesz- nek ellátva, már nemsokára készen lesznek és elküldetnek a közreműködőknek.

* **Diszoklevél Szabolcska Mihály- uak.** A szarvasi főgymnázium Vajda köre, a melynek Szabolcska Mihály, a mest élő költők egyik legjelesebbike gimnázista korába szép jövővel biztató tagja volt, a napokban trtott gyűlésén a költőt lelkesedéssel dísztag jává választotta. Erről a kedvelt poétának legközelebb diszokmányt küld.

* **Gyors vonati megállóhely Kabán.**

Kaba község tudvalevőleg, mint mi is irtunk már, az iránt kérelmezett Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságánál, hogy eszkö- zölje ki, miszerint az ujonnan megindult Bu- dapest-máramaroszigeti gyorsvonat ne csak feltételeesen álljon meg Kabán. A megyei ál- landó választmány tegnapi ülésében foglalko- zott a kabaiai kérelmével s elhatározta, hogy azt pártolólaj terjeszti a f. hó 12-iki közgyű- lés elé s javasolni fogja, hogy ez ügyben teliratot intézzenek a kereskedelmi miniszter- nek, valamint Hajdúvármegye átiraban ke- reste meg a vasuti igazgatóságot a kérelem teljesítésére.

* **Elhalasztott ülés.** A községi iskola- szék tegnap d. u. 5 órára hirdetett ülése a kevés számmal megjelent tagok miatt elma- radt. Így a községi iskolaszék megalakulása a f. hó 10-én d. u. 4 órakor tartandó ülésben fog megtörténni.

* **Allatszálitmányok vizsgálata.** A föld- mivelésügyi miniszter elrendelte, hogy az élő szállitmányok áttegészségügyi vizsgálata a ki- rendeít szakértők, illetve állami állatorvosok kizárólaj nappali órákban a vizsgálát pontos foganatosításához szükséges elegendő nappali világosság mellett tartoznak eszközölni.

* **A szabolcsi főispán beigtatása.** — Feilitzsch Berthold béró Szabolcsvármegye s Nyiregyháza város új főispánja, kinek beigtat- tasi ünnepefe — mint már megirtuk — ma megy végbe Nyiregyházan, tegnap délután uta- zott Budapestről új székhelyére Nyiregyháza- ra. Nyiregyházáról egy 15 tagu küldöttség jött a déli vonattal gróf V a y Tibor veze őse alal Debreczenbe, kik bevárták a délutáni vonattal Debreczenbe érkezett főispánt. A küldöttség tagjain kívül az állomásnál várták gr. D é - g e n f e l d József főispán, R á s ó Gyula kir. tan. alispán, S i m o n f y Imre kir. tan. polgármester, K o m l ó s s y Arthur városi, V e s z p r é m y Zoltán megyei főjegyzők, B o c z k ó Samuel r. főkapitány, R o n - c s i k Lajos, V e c s e y Imre tanácsnok s S z a b ó Kálmán jegyző. A vonat megérke- zésekor a pályaudvaron goróf V a y Tibor üdvözölte a főispánt a szabolcsmegeiek nevé- ben, kinek beszédere a főispán röviden válaszolt A 4 óra 7 perczkor Nyiregyháza felé induló vonattal folytattak utjokat s hozzájuk csalla- kozott még Debreczen város küldöttsége is Komlóssy Arthur főjegyző, Vecsey Imre és Roncsik Lajos tanácsnokok. A szabolcsi új főispán fogadtatása igen rokonszenves volt. Feilitzsch Berthold d. u. 5 óra 18 perczkor érkezett meg Nyiregyházára. — Az állomás

épületét lobogók és czimerek díszítették s a perronon, valamint az allomás épületén kívül óriási néptömeg szorongott. — Mikor az új főispán a vasuti kocsiából kilépett, két perczig tartó éljenzéssel fogadta a nagy közönség. Az éljenzés csillapultával Nyiregyháza város polgármestere B e n c s László lépett a fő- ispán elé s üdvözölte. F e i l i t z s c h Berthold röviden köszönetet mondott a lelkes fogadtatásért s a sorfalat alkotó hajdusereg éljenei közt szállott fel a polgármesterrel a kocsiira. Banderium nyitotta meg a menetet, egész kocsisor követte. A város lobogót kitzetett. Mig a menet bevonulása tartott többször hangzott fel üdvölvés. A beiktatás ma délelött történt meg. Este a színházban ünnepi elő- adás lesz, Komjáthy János szintársulata Ka- tona József B á u k B á n j á t adja elő. Gróf D é g e n f e l d József főispán, dr. Medve Zoltán titkárja kíséretében, valamint Hajdumegye küldöttsége R á s ó Gyula al- ispán és W e s z p r é m y Zoltán főjegyző ma reggel utaztak Nyiregyházára.

* **Révész Balint emléksobra.** — A R é - v é s z Balint püspök, volt debreczeni lel- kész emléksobrának felállítása ügyében az emléksobor bizottság K i s s Áron ev. ref. püspök elnöklete alatt f. hó 10-én délelött a kollegiumban ülést tart.

* **A május a bejelentési hivatalban.**

A májusi költözökódések legtöbb bajt okoztak a rendőri bejelentési hivatalnak. — Május hó első 7 napján 8543 lakasváltoztatást jelentet- tek be s emellett még a hivatal eddig 1218 esetben adott felvilágosítást lakas ügyben. A rendkívül felszaporodott teendőköt a lehető egyorsabban dolgozza fel a hivatal, daczára, hogy a teljes hivatalnoki létszámból is az egyik irodatiszt hiányzik.

* **Ebes.** A magy. kir. államvasutak igaz- gatóságának értesítése szerint a kereskede- lemügyi m. kir. miniszter rende:etéből a deb- reczen—püspökkladányi vonalon Debreczen és Szabolcs állomások között fekvő „Ebes” megálló rakodóhely, — mely eddig csak személy és podjász forgalomra, valamint teljes koci rakományi répa szállitmányok rakodására szolgált, folyó évi április hó 1 én az általános kocsirakományi teheráru forga- lomra is megnyitott. Ezen megálló rakodó hely a vonalainkon érvényes helyi díjszabásban (II. rész) már mint a kocsirakományi teheráru forgalomra megnyitott állomás szerepel.

* **Juniális.** A debreczeni polgári kör abból kiindulva, hogy az általa eddig rendezett táncmulatságok a közönség részéről mindig a legmelegebb pártolásban részesültek az idén is rendez egy zártkörű juniális és pedig június 19-én a «Dobos»-ban, Rác Károly zenekara közreműködése mellett, Bár a meghívók még szét sem küldettek már is nagy érdeklődés mutatkozik városzerte. Ez indította a rendező bizottságot arra, hogy mindent megtegyen, hogy városunk fiatalságának a legkellemesebb estét teremthesse.

* **A jogász matiné műsora.** Imár végleg meg van állapítva a debreczeni jog- hallgatók segítő egycsülete által negyed százados jubileuma alkalmából holnap d. e. 11 órakor a zenede dísztermében rendezendő matiné műsora, melyet ezennel szösz szerint közzölünk : I. rész 1. Elnöki megnyitó tartja Á b r a h á m Dezső. 2. Részletek a z e g y e s ü l e t t ö r t é n e t é b l i r t a s felolvassa D a v i d ó v i c s Sándor. 3. „Valse c h a m p e t r e” Eduárd Schützöl, Zongorán előadja Gróf D é g e n f e l d Anna k. a. 4. „Ninon” Paolo Fosti éneklí P o p o v i c s Helén k. a. Nagy Dezső ur czimbalom kíséretete mellett. 5. „Bihari prima- tiális magyarja” Zsadányi Armand átiratában Zongorán és hegedűn előadják S á r v á r y Adél k. a. és U n g e r Géza ur 6. Q u e r t e t t e I I. M e n d e l s o h n Dr. U j f a l u s y József, M á r t o n Imre, K ö - v y Lajos és Dr. L á n g Sándor urak. II. rész 7. M a g y a r o k. Zongorán előadja Á b r a h á m Irma k. a. 8. „A levél.” Monológ előadja Dr. V a s Antalné urnó. 9. „S i t u m a i m a i s” Melodie par L. Denza éneklí

Zivuskalrenk. a. Dr. Lang Sándor ur zongéa kísérete mellett. 10. „Boszorkánytánc” Paganini-öi cimbatomra átirta és játssza Nagy Dezső ur. — Az I. és II. rész között 10 percnyi szünet. Az egyes számok előadása alatt az állók zárva tartanak. Tekintettel a műsor hosszú volt a rendezőség ezúton is felkéri a közönséget a pontos megjelenésre.

* **Halálozás.** Polgár Boldizsár Istvánné szül. Dancsi Zsófia 56 éves korában tegnapelőtt este elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor volt Baka poraira!

* **A bejelentési hivatal ügyforgalma.** A rendőri bejelentési hivatalhoz a múlt hóban érkezett 155 közigazgatási, 66 közigazgatási ügydarab. Mid. elintéztetett. Kiadatott 51 drb. eselődöny, 12 drb. ideiglenes eselédigazolvány és igazolási jegy. Beérkezett 7269 drb. bejelentési lap. Mind feldolgoztatott. Lakásokles 10421 esetben eszközöltetett.

* **Ködfátyolképek a színházban.** A l. b. u. s. tanár remek kiviteli ködfátyolképeinek újabb sorozatát mutatja be a holnap esti bucsuelőadáson. Ugyanis holnap este be fogja mutatni Albus tanár az egész föld ö s s z e s n é p f a j a i t nemzeti viseletükben, fegyverekkel, járműveikkel és felszereléseikkel, továbbá P a l e s t i n á t és az a l p e s s v i d é k természeti szépségeit a salzkammergut, Hayerországr és Tirolon keresztül valamint közkívánatra bemutatja az eddigi előadásokon is bemutatott II. Lajos király tündérpalotáit és a földkörüli útazást. Ajánljuk az érdekes estét olvasóink szíves figyelmébe.

* **Próbabál.** S c h a f János táncztanító f. hó 16-án tartja meg ez évben első próbabálját, melyre a következő meghívót bocsátotta k: Meghívó. 1897-ik évi május hó 19-ikán aizz vasárnap (n. Csapó-utca) a korona vendéglő tancztermében kezdő és baladó tanítványaimmal regelig tartó zártkörű Próba-bált rendezek. Belépti-díj tetszés szerint. Kezdeté 8 órakor zene! Kálló Józsi és zenekara. Jegyek előre is válthatók a táncziskola helyiségben (Zenede épület.) Sorrend. I. kezdők: 1. Francia négyes. 2. Szótó magyar, lejt: R a d v á n Jozsef. 3. Körmagyar, eredeti magyar társas táncz 6 figurával. 4. Oláh szótó lejt: Juhász Erzsike és Balogh Róza. 5. Kreutzpolka (Polka noblessó). II. Haladók: 6. Magyar társalgó. 7. Gigerl, (Pádede) lejtik: B a l o g h testvérek. 8. Magyar salon 9. Pád Káta (Pas de quatre) III. szabad táncz. Tánczrend szerint. Taufolyam nyílik e hó 10-én Cser ájca 236-ik számú háznál.

* **Kendertermelési utmutató.** A földművelésügyi miniszter egy népszerű kendertermelési utmutató megírására pályázatot nyitott. Az utmutató célja, hogy abból a földművelő néposztály a kendertermelésnél szükséges ismereteket elsajátíthassa. A kendertermelési utmutató legfeljebb 15 garmond szedésű iv (a jelen s o r o k szedésű. S z e r k.) ivre terjedhet. Tartalmaznia kell a kender termelésének minden egyes részletét: talajelőkészítés a vetés, magtermelés, az aratás, áztatás, törés, filózás és bálozás leírását. Az utmutató megírásánál a nálunk divó eljárás hibáinak és az ebből származó hátrányoknak tüzetes ismertetése és az okszerű termelés és kikészítés előnyös voltára. A pályadíj ivenkint százhatvan (160) korona. Az idegen kezzel írt és jellegű levéllel ellátott pályamunkák a földművelési ministerium iktató hivatalába nyújtandók be f. é. okt. 1-ig.

* **Nyilvános köszönet.** Eöskolánk régi-ségi és népismeit muzsomanak a gyarapítására özv. Báthy Imréné öga Kovács János ny. tanár ur útján a következő tárgyakat ajándékozta: Három db ézetett eszeréptárgy, egy kis eszerépkarika, egy kis lapos csésze, egy tal toredék, egy másik taluak 6 db toredéke, egy virágeserép alaku edény, egy hasonló, de kisebb edény, egy talpas edény, egy lábos, töleser alaku edénytoredékek, egy hasonló edény, de a lábás le van törve, egy csupor laaku agyag, egy csillámpala táblácska — és egy u r n a f e d ő d a r a b j a. — Minden darabok neveztetett urnó köji szőlőjében fölfogatás alkalmával találtattak. Ter-

mészetrázi muzeumoknak Kovács János nyug. tanár ur löbb saját maga által gyűjtött gömböt ajándékozott. Fogadják az illetők főiskolánk iránt tettekben nyilvánuló jóindulatukért tanintézetünk köszönetét. Török Peter tanár es muzeumör.

* **Nyilvános köszönet és nyugtázás.** A «Debreczeni Első Takarékpénztár» és a «Debreczeni István Gőzmalom» a Hajdu megyei tankerületi tanítók Gönczy egyesülete részére kiutalványozott 20—20 frt adományát midőn e helyen is tisztelettel nyugtázni szerencsénk van, ugyanakkor nem muaszt-hatjuk el, hogy a nevezett nagylelkű adományozóknak ezuttal is hálás köszönetünket ne nyilvánítsuk. A választmány megbízásából: Curkas István, egyleti titkár.

* **Talált kulcsok** A honvéd-laktanya előtt a Péterfián egy lánczon függő 2 ks kulcs találtatott. A tulajdonos átveheti a m kir. honvédségtisztii irodában.

* **Szabó Zsigmond** előnyösen ismert, fűszerkereskedőnek lapunk mai számához mellékelte arjegyüket ez utoa is ajánljuk olvasóink sliives figyelmébe.

Táviratok.

A párisi katasztrófa a képviselőházban.

Budapest, máj. 8. (A Debr. ered. táv.) A képviselőház mai ülésének elején S z i l á g y i Dezső elnök melegen emlékezett meg a párisi katasztrófáról. — Az egész h á z t a n u m, — ugymond — hogy mily m e g i l l e t ő d é s t és részvétet keltett az a magyar nemzet szívében. S ez érzelmeket fokozza a megemlékezés erre a nemes részvétre, melyet S z e g e d p u s z t u l á s a k o r a francia n e m z e t i r á n t u n k tanusított. (Általános élénk helyeslés.) Az áldozatok közt, akiket mindnyájunk tisztelete kísér sirjába, van az alengoni hercegnő, kinek halálával a királyné és a királyi család is g y á s z b a b o r u l t. A királyi fájdalomból és gyászából e nemzet odaadó ragaszkodása és rendíthetlen hűsége részt k e r s e b á r ragaszkodás nem gyógyíthat be minden sebet és nem is nyújthat teljes vigaszt annrk; aki nehéz időkben felséges uruuk kal egy egé-z nemzetet meg tudott vigasztalni, de leljen némi enyhülést a királyi pár szomorúsága abban a mély részvében, melyet a nemzet hű szíve feléje dobog, minőn kőri a mindenhatót aki a királyok és nemzetek sorsát kezében tartja hogy vigasztalja meg őket és vegye szent oltalmába (Helyeslés.) Kérem a Házat, hatalmazzon fel, hogy érzelmeinek a trón előtt kifejezést adhassak. (Általános élénk helyeslés.) Ezután apróbb ügyeket tárgyaltak, majd Polónyi és Várossy interpellációi következtek.

Budapest, május 2. (A Debr. ered. táv.) Párisból jelentik: A notre damei templombn a szerencsétlenül jártakért ma végbemenendő gyásznapelyre igen nagy előkészületeket tesznek.

A keleti háboru.

Budapest, május 8. A Debr. ered. táv. A Ház mai ülésén K o s s u t h Ferencz interpellációt intézett Banffy miniszterelnökhöz vajjon szándékozik-e Ausztria-Magyarország a fölösleges, haszontalan háboru megszüntetésére intervénálni? B a n f f y nem felelt.

A Frankf. Zeitungnak jelentik Kaneából: Tegnapi felkelők rálóttek az osztrák magyar zászlóalj 7-ik századára, amint Veroknoru felé vonult.

Domokosban a görögök körül sánczoltak a magasiatokat: a görögök pedig felgyújtották F a r z a l o s z z egy részét.

A t h é n b ö l jelentik, Francia-Angol és Olaszországtt najlandók az intervencziója, Nemetszág azonban ragaszkodik ahhoz, hogy Görögország mondjon le K r é t á r ó l, mert ez nem akar teljesíteni. — Izeddin mellett a felkelők lövésekkel fogadták az orosz torpedohajót, mely a támadást gyorstüzelő ágyakkal viszonzta.

A kíváncsi Debreczen.

A virágnak sokkal könnyebb megtiltani hogy ne nyíljék, ha jó a szép kikélt, mint eltiltani a népet attól a szenvedélyétől, hogy óriás sokasággá ne gyülekezzenek, ha valami látványosság vagy legalább annak a reménye, izgatja a kíváncsiságát.

Különösen a debreczeni emberről jagezhetik föl a pszichologusok azt a jellemző lélektani sajátságát, hogy a legkisebb ok vagy alkalom elég neki arra, hogy a legnagyobb sietséggel és ügyességgel áthathatatlans csoportosulást idézzen elő.

Debreczenben elég valakinek, a nőte szerint, véletlenül föltekinteni az égre, hogy a következő negyedórán már a rendőrség közbélepésére legyen szükség a kocsiközlekedés helyreállítása érdekében. Hihetetlen gyorsasággal alakul meg az utczát, teret előzőnl csoport, a melynek tagjai kíváncsian kérdezik egymástól, hogy mi történik itt és voltaképp miért gyülekeztek ott össze? de azért a világért nem tágitana egy tapodtat sem.

S megesk, hogy ha csakugyan történt valami botrány, verekedés vagy szerencsétlenség: mihelyt az emberek azt megtudják, kiábrándulva oszlanak szerte: míg ha mindenki előtt titok az összekeveredés célja: akkor az ismeretlen, a nagy X órákig együtt tartja az egész gyülekezetet. Debreczennek ez a kedvencz passziója ült tegnap este is valóságos orgiát a Piacz-utczán. Az Egyháztér közelében, egy egymeletes palota előtt ácsorgott óriási népsokaság, kimarjult nyakkal bámulva a ház szédítő tetejére.

A csoportnak nem volt egyetlen tagja, aki tudta volna, hogy mit néznek, de azért le nem vette volna a szemét a padlásablakokról a Duna kincseért sem.

Egy pár arrahaladó szocialista már föl akarta használni az alkalmat népgyűlés tartására és a három nyolczas proklamálására mások a kvóta emelés ellen akaztak ott szónoklatot tartani, de lemondtak erről a tervről, mert ugyan kit érdekelt volna a társadalmi reform és a kvóta, amikor az a kérdés izgatta a kedélyeket, hogy mi van hát a háztetön? Akadtak egyesek, akik esküdöztek, hogy ők egy fehér lepelbe öltözött holdkórosat láttak ott, amint vacsora után higienikus sétát tett a háztető friss levegőjében: mások azt erősítették, hogy az emeleti lakás ablakfüggönyei mögött szenzációs ksaládi dráma játszódik le.

Az idő eközben egyre telt, a néptömeg eg re szaporodott, s meglehet hogy sokan még a rózsauju hajnal megérkezését is be várták a Piacz útca frissen kizöldült fái alatt. Mert ilyen a telivér debreczeni ember kíváncsisága, kívá! akkor, amikor arra kíváncsi, hogy tulajdonképpen mire legyen hát ö kíváncsi?

Különösen, — mint lapunk zártakor értesülünk, — fentnevezett palota a Stenczinger ház volt, melyről az a rémhír terjedt el, hogy le fogják bontani. Ez aztán annyira meghatotta a mi népünket, hogy ereiklyeként akart egy-egy darabot eltenni Debreczen diszéből, azért ácsorgott annyi ideig! de hiába.

KÖZGAZDASÁG.

A Hazai általános biztosító részvény társaság Szerdán délelőtt tartotta első évi rendos közgyűlését K o s s u t h Ferencz elnöklete alatt, amelyen 48 részvényes 640 szavazattal jelent meg. A társaság nagyszámu híveinek telkes éljenzése közt állt fel Kossuth aki mindenekelőtt ismertette az intézet megalkulása óta folytatott munkálatainak részleteit, jelenti, hogy a társaság fennállásának legeleje óta hű maradt azon szilárd elveknek, a melyek kövételét alakulásakor maga elé kitzte. — A társaság lassan és biztosan törekssik magának helyet és tért szerezni a működésre, a mi neki máris oly mértékben sikerült, hogy sikeres, biztos és

életéről továbbfejlődése teljesen biztosítva van, s hogy azon szolid és kitartó munkát, amelyet a társaság az egész országban követ, csakis az eredmény és siker koronázhatja. A közgyűlésnek bemutatott mérlegben olyan számadatok foglaltak, amelyek már magokban véve egy hatalmasan megeremtett alapot képeznek. Ezen számok főbb tételei a következők.

Tűzbiztosítás. Díj bevétel 1,015,629 frt 24 kr. viszontbiztosítási díjak és törlések 239,670 frt 50 kr. Tűzkárok a viszontbiztosított rész levonásával 154,110 frt 78 kr. A későbbi években esedékes díj kötelezvények a l l a d é k a 3,017,856 frt. 54 kr.

Jégbiztosítás. Díjbevétel 202,721 frt 78 kr. viszontbiztosítási díjak és törlések 83,819 frt 09 kr. Jégek a viszontbiztosított rész levonásával 82,382 frt 24 kr. A társaság 1751 káresetet a legpontosabban liquidált és kifizetett, úgy hogy a jégárazatban csak egyetlen függő kár maradt. **Balesetbiztosítás.** Díjbevétel 116,014 frt 04 kr. viszontbiztosítási díjak és törlések 19,835 frt 93 kr. Balesetkároka viszontbiztosított rész levonásával 20,610 frt 23 kr. A későbbi években esedékes díj kötelezvények 614,439 frt 48 kr. Ezen üzletéből kifolyólag a társaság tekintélyes tartalékokat létesített, — mely *díjartalékban* 340,354 frt 69 krt, *kártartalékban* 45,573 frt 3 krt, összesen 385,927 frt 72 krt tesz ki, s így a társaság biztosítéki alapja immár **1'385.927 frt 72 krt** rug. A mérleg mindezek után **89 588 frt 30 krt** rug. A mérleg nyereséggel záródik, amely összegből 50,000 frt 5% os *osztalék* kifizetésére fordítatik, míg a fennmaradó összeg megfelelő része alapszabályszerűleg fog felosztatni s 2774 frt 78 kr új számlára lesz átvitelezve. — Az igazgatóság jelenti továbbá, hogy az *életágazat* bevezetése tárgyában későbbben fog előterjesztést tenni, miután szándékában van e terrei működési körét már legközelebb kiterjeszteni. Ellenben május hó 1 étől kezdődőleg az intézet a *betörés* elleni biztosítási ágazattal is foglalkozik, ami helyesleg tudomásul vétetett. A társaság szervezete igen nagy lépésekben halad előre, s ma 34 kötvény kiállítási joggal felruházott főgynökséggel és 5230 helyi képviselő felett rendelkezik. Az Ausztriában nyert koncesszió folytán a Lajtán túl is kiterjesztette már működését, s Bécs, Prága, Grác, Lemberg és Brünnben nagy vezérképviselőségeket létesített. A szervezés folytatásán egész erélytel dolgozik az intézet, s kiemeli végül a jelentés azt is, hogy a magyar közönség a legnagyobb bizalommal s jóakarattal van iránta eltelve, s hogy az a nagy összegű díjbevétel amely eléretett, a biztosító közönség egy tekintélyes részének feltétlen bizalmának kifejezését foglalja magában. A közgyűlés az igazgatóság jelentését nagy lelkesedéssel egyhangúlag vette tudomásul, a felmentvényt úgy az igazgatóságnak mint a felügyelő bizottságnak megadta, mely utóbbit valamint a választmányt a jövő üzleti esztendőre is újra megválasztotta. Végül Nagy Imre részvényes Keeskemétről lelkes szavakban fejezte ki a részvényesek nevében köszönetét, megemlékezve *Kossuth* Ferencz igazgatósági elnökről s *Rónay* Mór vezérigazgatóról, aki fáradhatlan buzgalommal és odaadással szaktudománya és vaserője egész hatalmával hozta az intézetet arra a fényes pontra amelyen ma áll. Még *Kossuth* köszönte meg a részvényesek bizalmát és megjelenését, mire a közgyűlés véget ért.

Dr. Weisz József

ügyvédi irodáját

május 1-én

Piacz-utcza 1903. sz.

Weisz Sándor ur házába

(a Teleki-utczával szemben)

helyezte át.

G. H. Mumm & Cos Reims

francia pezsgő boraimnak főraktárát Debreczen részére átadtam **KONTSEK GÉZA** ur fűszer, csemege és borkezeskedőnek, hol elismert legjobb «Extra Dry» pezsgóm minden mennyiségben állandóan kapható.

Kitünő tisztelettel

G. H. Mumm & Cos

Reims (Franciaország.)

A legnemesebb szőlőnedv, melynek tűzét valaha halandók ajka izlett. Szerk.
*) Szent igazság Szerkesztő ur! De a szedők gardájában ismeretlen agnektár. Szerk.

Csődalatti kiárulás.

Fűszer.

A debreczeni királyi törvényszék 7171.897. P. számú végzésével az árak leszállítását engedélyezvén, a vb. Klein Bernát csődtömegéhez leltározott fűszer-, festék- és anyag-árakat máj. hó 10-től kezdve a Csapó-utcai Takarékos és Hitelintézeti palotában levő üzlethelyiségben az eddigi kiárítási áraknál is jóval olcsóbban árusítom ki.

Dr. Löfkovits Márton, tömeggodnok.

4549.
1897.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező, a debreczeni 6620. számú telekjegyzőkönyvben 38. r. s 2074. hr. sz. a. fölvetett 3360. sor-számu ugynevezett nagy-mester-utczai csordás-ház a folyó évi junius hó 9-én délelőtt 9 órakor a városház kis termében másodizben megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Miről az árverelni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az árverési feltételek a számvevői hivatalnál megtekinthetők s hogy a kikiáltási árnak 10%-ját az árverelő bizottság kezéhez letenni tartoznak.

Debreczen, 1897. április 29-én.

A városi Tanács.

181. 377. v. k. szám.
1897.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak 2881. és 6110.—1897. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Liedermann Mihály részére Marjataki Sándor debreczeni lakostól 100 frt tőke, ennek 1896. évi december hó 15-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 51 frt 05 kr. perkoltség erejéig 1897. évi január 28. és február hó 27-én biróilag lefoglalt és 329 frtra becsült épülethez való fenyő gerendákból álló ingóságok **1897. évi május hó 24-én délután 3 órakor** a Liedermann Mihály átkosföldi tagján és következő Barány-utczá 2417. sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1897. évi május hó 4-én.

Bódogh Zs.

bir. kiküldött.

Nyilt-tér.

Emésztési zavarok

gyomorerosva, étvágytalanság, gyomorégés stb. valamint a légzőszervek hurutja, bő nyák képződés, köhögés, rekedtség, mindezek oly bántalmak, melyek ellen régi idők óta a

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER
Kiváló sikerrel alkalmaztatik.

Visk-Várhegy

egy-egy-fürdő

Máramaros megyében, égvényes sós, vasas, valamint szulfátos vasas savanyuviz-forrásokkal és hidegviz gyógyintézettel.

Vérszegénység, hurutos bántalmak, női bajok, aranyér

ellen, régi jóhírnevű, olcsó, kitünő levegőjű gyógybely
Prospektus kapható a fürdőtől, vagy

Dr. LENGYEL ALAJOS

budapesti orvos, tulajdonos és igazgatótól
VI. Váci körút 33. II. em. 19.

Ujdonságok
Szőnyegek
 csipke és szövet
Függönyök
 ágy- és asztalterítők

és
 butor szövetekben

nagy választék kapható

BOSZNAY J. és Társa

cégnél

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

A Tisza-Roffi úri kaszinó

oly szakképzett egyént keres, aki szabad lakás, italmérés és kosztadás ellenében a kaszinó három helyiségének fűtését, világítását, takarítását és a ka, színóval járó kisebb teendők. elvégzését elvállalni hajlandók

A pályázati és bővebbi felvilágosításiérti kérvények az eddigi működést igazoló hitelesített bizonyítványokkal e hó 15-ig benyújtandók az

elnökséghez.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. v. Főispánjától.

389

1897.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város közbiztonság-hidjánál megüresedett ellenőri állásra, mely állás évi 700 frt fizetés, természetbeni lakás, 6 öl tűzifa, 20 frt világítási átalány egy tehén és 2 sertés tartárból álló javadalmazással van összekötve pályázat hirdettetik.

Ezen állás oly okleveles állatorvossal fog betölteni ki az 1888. évi VIII. t. cz. 133. §-a értelmében törvényhatósági állatorvosi minősítéssel bír.

A kinevezett ellenőr Debreczen sz. kir. város tiszti nyugdíjintézetének tagja leendő kötelese évi fizetésének megfelelő szabályszerű óvadékot letenni.

Felhívtnak az ezen állásra pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám f. évi június hó 2-ának d. u. 5 óráig anyival is inkább benyujtsák, mert a később érkező pályázati kérvények tekintetbe vételni nem fognak.

Debreczen, 1897. május hó 2.

Gr. Dégenfeld József.

FALLER GYULA

DEBRECZEN

Piacz-utca 1901.
 Uri divat cikkek
 nagy választékban.

Kossuth-utca Városháza
 Női kalapok,
 és női divat cikkek
 nagy választékban.

GLEICHENBERG GYÓGYHELY

Steierország.

Gyógyeszközök

Alkalikus-muriatilis források: **Constantin** és **Emma források**; alkalikus-muriatilis vassavány: **Johannis-kut**; tiszta vassavány: **Klausen forrás**, savó, tej, kefir, dagályi fenyő-inhallatió egyes kabinokban; Inhálható fenyőtűgözhöz. Respirációs készülék, pneumatikus kamrák, édes savanyuvíz- és pezsgő Caloritor-fürdők, fenyőtű- és érczfürdők, nagy hydro-therapneumatikus intézet, terep gyógyászat, lanyhos, nedves meleg, pormentes, szélcsendes levegő, erdős dombos táj. Tengerszinttől 300 méter.

Idény Mjus 1-től Októberig.

Felvilágosítás és prospectus ingyen, lakás megrendelések

Gleichenberg gyógyigazgatóságánál.

DÉZSI LAJOS

FOGMÜTERME

Május 1-ől N.-Péterfia-utca elején, 819. sz. házban.

Mütermemben

bármily romlott fogakat és fogtöveket fájdalom okozása nélkül távolítok el.

Müfogakat és fogsorokat

aranyba vagy kaucsukba foglalva, valamint

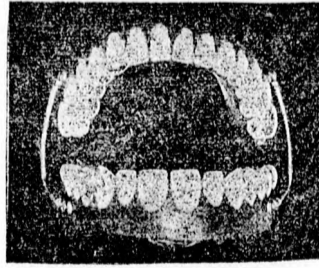
egyes fogtöveknek

aranyból vagy emallból állandó koronákat a legjutányosabb árért készítetek.

Fogtöméseket (Plombirozást)

arany, ezüst, amalgam és csementtel, jutányos árért tartós minőségben eszközlök.

A nagyérdemű közönség eddigi kitüntető bizalmát megköszönve, ajánlom magamat továbbra is szíves pártfogására.

Dézi Lajos,

fogtechnikus.

FEGYVERKERÉK

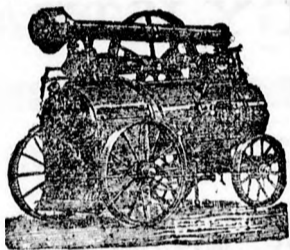
SWIFT

Nagyszerű 97-es minták.
Vezérképviselő a magyar korona országai részére a
**Vízvezeték, Világítás és Fűtésberendezési
Részvény-társaság.**
Kerékpár-osztály.
Budapest, VI. ker., Rózsa-utca 53. sz.
Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Kotzó Pál

gépészmérnök
Budapest, Üllői-ut 18-ik sz. alatt.

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2, és 4 ló erejű
Szöges cséplőkészleteket.
Továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű
sines gözcséplőkészleteket,
hosszu szalmarezőkkel, al-ó szelelővel és
rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahé-
jazóval és választóhengerrel
Fa- és szénfűtésű eredeti szalmafütlő
GŐZMOZGONYOKAT.
Továbbá **R. CARRET & SONS**
felülmúlhatatlan 40% tüzelőanyag megta-
karító
Compound gözmozgonyok,
s a legjobbnak elismert brandfordi önmű-
ködő amerikai kévekövő aratógépeket. Eredeti
amerikai szénagyújtóit 1 vagy 2 ló, befo-
gására alkalmazható kombinált ruddal. Sor-
vető- és szóróvető gépeket és mindennemű
egyéb kisebb gazdasági gépeket.
Jutányos árak! — Kedvező feltételek.
Vidéki ügynökök kerestetnek.

A nagyerdei kertészethen eladó.

1. a kiállításon beszerzett Chrysántheumok darabja 20 kr.
 2. Magas és alacsony törzsű rózsák a legszebb válfajokból drbja 30—45 kr.
 3. Szőnyeg növények.
 4. Magas törzsű pöszméték drbja 30 kr.
 5. Labda rózsa drbja 40 kr.
- Debreczen sz. kir. város erdőhivatala.

SERSON C. H.

tapeta gyára **Sz. Morva-Neustadtban.**

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy itt helyben
Várad-utcán, a Bank-palotával szemben, t. Szalay ur házában
ugy **Kolozsvárt, Monostor-utca 9. sz.**

állandó tapeta raktárt

nyitottam,

hol mindég a legújabb gyártmányaim a legizlésebb kivitelben találhatók.

Miután gyáramban a legolcsóbb tapeta is műzléssel van kiál-
litva, **olcsón** csinos tapetirozást eszközölhetek.

A tapeták hatása emelésére itt helyben papir-gyurmából meg-
felelő szines dombor díszletek készülnek, melyek alkalmazásával a
szobák többé nem szines papírral bevont skatulyákhoz hasonlítanak.

Főtörekvésem; szolid áron szolid munkával szolgálni, mit annyi-
val inkább tehetek, mert a kiadási többlet, mit a tapeta árus kénytelen
felszámítani, nálam a megrendelő javára esik; de még a legújabb
mintákban válogathat.

A n. é. közönség pártfogását kérve, szolid munkámért kezeskedem.

Serson C. H.

Egyttal tudatom, hogy a helyes és izléses kivitelhez szükséges pótmunkákra, u. m.:
fa- és márványutántzatok, tónusban való festésekre, ugy a mennyezet szines kivitelére, helybeli
festő **Horváth András** (főter 1712. sz.) vállalkozott.

Varga és Vass férfiszabók

előbb **HUBER JÓZSEF.**

Van szerencsénk szives tudomásul adni a nagyérdemű közönségnek, hogy
magnagyobbított üzletünket a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítva azt ujon-
nan berendeztük, dus választékban nagy raktárt tartunk bel és külföldi szövetekből.
Készítünk minden e szakmába vágó munkákat u. m.

magyar, francia, angol és német férfi-ruhákat

ugyszintén papi és kolostori egyenruhákat gyors pontos és jutányos áron.
Amidőn a n. é. közönségnek az eddigi szives pártfogásáért köszönetünket
kinyilvánítjuk, kerjük azt továbbra is részünkre fentartani.

Tisztelettel

Varga és Vass férfiszabók,

Huber-ház.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyártások
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobill és gőzcséplőgépek készletek
göpek, bore-csapók, tisztító-rossák, konyolyozók, kaszáló- és arató-
gépek, szénagyújtók,

"COLUMBIA-DRILL"
legjobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, répvágók, kukortöze-
morzsolók, darálók, őrítő-malmok, egye-
temes acéletek, két- és háromvasú-
tók és min-
den egyéb
gazdasági
gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Képviselőt és bizományi raktár:
BAUER és TÁRSA cégénel
Debreczenben, Nagypéterfia-u. 871 sz.

Legszebb kiránduló hely

az „ARANY KECSKE”-hez
Homokkert első járás.

Lóvasúti közlekedés a dohánygyárig.

A n. é. közönség rendelkezésére áll:

külön férfi és külön női

≡ kuglizó. ≡

Gyermekek részére:

hinta, torna, karpergő és labda hátla-
dobás és a mi következik.

Vasár- és ünnepnapokon

NAGY DIJKUGLIZÁS

különféle értékes djakkal, közte minden
hétén

egyeleven arany kecske.

Egész nap cigányzene.

➔ Aki eljön jól mulat! ➔

Aki otthon marad busulhat. ➔

Kitűnő italok. Hideg ételek, nemkü-
lönben kecskesavó, tejkura betegek és
egészségesek részére.

A ki berug biztosan kijózanodik
mire haza ér, erről biztosítja a n. é.
közönséget

az „ARANY KECSKE”.

Vasúti állomás Hosszu-Pályi, a fürdőtől fél óra járás.

EGYEDÜLI FÜRDŐ,

mely biztosan gyógyítja a csontszu, az összezsugorodott tagokat, minden nemét a
köszvényes, csúszos bántalmaknak, bármiféle lórbajokat, továbbá görvél, sapkór,
maj, lep. vese és belső daganatok s egyéb női bajokra legkitűnőbb hatású a
jól berendezett

Konyári-Sóstó fürdő.

≡≡≡ Megnyitás május 1-én. ≡≡≡

A t. fürdőközönség szórakozására az idényre egy jó cigány zenekart állan-
dósítottam, valamint hírlapok tartása által a közönség igényeinek minden tekintet-
ben megfelelek.

**A fürdő 70 kényelmesen berendezett szobája jutányos árban
ágyammal vagy a nélkül áll rendelkezésre**

A fürdőhöz a félóránira fekvő Hosszu-Pályi állomástól hetenként kétszer
(szerdán és vasárnap) d. e. 10 órakor odaérkező vonattal a rendelkezésre álló
társaskocsin juthatni. A vasúti jegyek mindég Hosszu Pályi állomásig váltandók. Az
étteremben jó magyar ételek, saját termései kitűnő italok, pontos és olcsó kiszol-
gáltatás lesz.

Fürdőorvos **Dr. MÓRICZ ERNŐ** pocsaji tb. főorvos ur, ki több
éven át **Korányi Frigyes** budapesti egyetemi tanár belgyógyászati kórodájában
működött.

Villanyos, massage és tej gyógymód.

Tisztelettel

D. NAGY ISTVÁN,

bérlő.

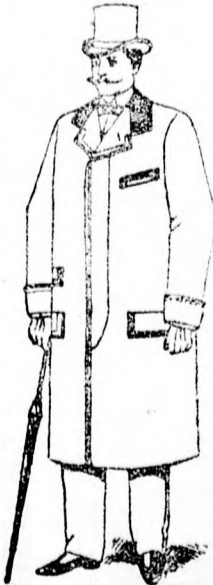
➔ Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk szolid és izléses ➔
uri-, fiu- és gyermekruhákat

NEUMANN M.-nél

DEBRECZEN, főpiacz

➔ a m. kir. főpostával szemben. ➔

➔ Belkiismeretes kiszolgálás, mint ez ➔
egy szolid cégénél természetes. ➔

Felöltők

férfiak részére.

Sötétszürke vagy drap Miltonból	10.— frt
Cheviot-Diagonal, fekete vagy kék	12.50 "
Dívtos Cordból. Legujabbi dívt sergebéléssel	15—18 "
Dívtos ezernázott Diagonnal fin.	20.— "
Finom angol cheviotból fekete v. kék, sergebéléssel	15—18 "
Simaszínű fényes Coachmanból, barna sötétkék v. drap színben	17—22 "

Fiu divatruhák

(3—12 éves fiuk részére).

➔ Czélszerű ➔
iskolai öltönyök.

5—12 éves fiuk részére sötét és
szürke Cheviot vagy Lodenből 4—6 frt
jobb minőség 6—10 frt

Tengerész (Marine)-öltönyök.

1897.
Május 8.
Közönség
T A
1. Az
rozat kihird
2. A
vetése
3. A v
szabály szer
tagok valas
Kelt F

Közönség
zsín
szó
mely á
hosszab
a földb
dasági
dokban
mal
(pírszé
részér
Légs
Richter
Lin
Ezen hirt
nak, mert
lomsillapít
osznál, tag
által bedörz
valódi Horg
elnevezés al
szer, mely
40 kr., 70 k
gyógyszert
Török Józse
vásárlás alk
több kisebb
nem akar
veget „Hor
zés nélkül
RICHTER F.

Meghívó.

A hajdu-böszörményi közbirtokosság

1897. május hó 9-ik napjáról rendkívüli körülmények miatt elmaradt

évi rendes

KÖZGYÜLÉSÉNEK

folytatására

1897. évi május hó 16-ik napjának délelőtti 10 órája

a városháza nagytermében kitűzetik, melyre az érdekelt birtokosok meghívottnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az elnöki jelentés felett hozott határozat kihirdetése.
2. A közbirtokosság 1897. évi költségvetése.
3. A választmány egyharmadának alapszabály szerint kiépése folytán választmányi tagok választása.

Kelt H.-Böszörményben, 1897. május 5.

Uzonyi Péter m. k.
közbirt. elnök.

Köszénkátrányt

legjobb minőségben

zsindely és deszkatekők,

továbbá

szőlőkarók behuzására,

mely által azok tartóssága kétszerre hosszabb, továbbá **csulápok**, melyek a földbe ásatnak, **kerítések** s gazdasági eszközök befestésére hordókban a 50, egész 250 súlytartalommal, továbbá saját gyártmányu

coaksot

(pirszén) kovácsok és lakatosok részére ajánlja jutányos ár mellett:

Légszeszgyár igazgatósága

Debreczenben.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentűlt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzslőként alkalmaztatik köszvényénél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzslősekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerű házi-szer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József gyógyszerésznél Budapesten**. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtokú utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

A gazdaközönség és a gépkereskedők figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktárában, az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge forgalma, mindennemű gazdasági gépekből, u. m.:

4. 6 és 8 HP. gőzcséplőkészletek, járgányok és járgányos cséplőgépek, Backer rendszerű és Vidats-féle rosták, egy és többvasu ekék, boronák, rögtörő hengerek, vetőgépek, engeri vetőkészülékek, aratógépek és fűkaszalók, szecskavágók, répavágók és zuzók, kukoricza morzsolók és csöves tengeri daralók, egy és két járatu őrlőmalmok, olajpresek stb. stb.

nagymérvű készlet összetörődését okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határozatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen nagy készletek, a jövő tavasz folyamán, rendkívüli mértékelt áron való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekelt közönség tudomására, hogy az eladás nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik, a szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

Ritka alkalom kínálkozik most az érdekelteknek, elismert kitűnő minőségű gazdasági gépeket és eszközöket, rendkívül alacsony árak és előnyös feltételek mellett beszerezni.

Minden ezen tárgyra vonatkozó kérdésközlésre, mely egyenesen hozzánk címzendő szívesen fogunk felvilágosítással és árajánlatokkal szolgálni. Teljes tisztelettel

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár r.-t.

Budapest, Külső vácsi-u 29-37.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

a legmagasabb díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% c1-rátban oldható foszforsav tartalommal és 85-100% porfinomsággal

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszer különösen sovány talajok javítására. Kitűnő hatású az összes gabbaneműk, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav tartalomért szavatosságot vállalunk, netaláni hiányt megtérítünk. — Árajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál a csehországi

Thomas művek prágai foszfátliszt eladási irodájának vezérképviselősege a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos Budapest, Erzsébet-körút 34. szám.

NOVOTNY ANTAL

harangöntöde és vasharanglábgyár Temesvár, Gyárvaros

harangok mindig raktáron vannak. — Költségvetésekkel és képes árlapokkal díjmentesen és ingyen szolgálók.

ajánlja magát a t. cz. közönségnek és községeknek minden nagyságu harangok újra, illetőleg új harangok és egész harangzatok előre meghatározott hangok utáni elkészítésére, újabb modorra szerelve, több évi jóállás mellett, vertvas koronával, úgy hogy az így felszerelt harangokat könnyen és többször lehet fordítani, miáltal a harang a megrepedéstől megóvatik.

Különösen ajánlja az általa felt. ált.

többször kitüntetett, átlukasztott, szabadalmazott

HARANGJAIT,

melyeknek hangosabb, tartósabb és mélyebb hangjuk van és így egy 200 Ko. egy ily 260 Ko. haranggal egyenlő. — Ajánlom továbbá régi harangok vertvas koronávali felszerelését, vertvas-harang állványokat, minden nagyságu óraharangokat. — v 300 kgr. és azon aluli harangok mindig raktáron vannak. — Költségvetésekkel és képes árlapokkal díjmentesen és ingyen szolgálók.

„Az ezredéves orsz. kiállításon Budapesten 1896. Millenniumi nagy éremmel kitüntetve.”

